

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	---	kor. 28.-
Félévre	---	14.-
Negyedévre	---	7.-
Egy hónapra	---	2.40

Egyes szám ára helyben és vidéken 10 fill.

Vasuti állomásokon 12 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőt.

Szerkeszt. telefonszám: József 66.

ALKOTMÁNY

SZERKESZTŐSÉG
ÉS LAPKIADÓ-HIVATAL

VIII., Szentkirályi-utca 23a.

Hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban és Bécsben: Friedl H.-
nél V/L., Wiedner-Hauptgasse 29.

Kéziratokat nem adjunk vissza.

Hirdetéseket nullköltséges eljuttatással,
díjazásos szeríni.

Kiadóhiv. telefonszám: József 66.

A községi választások.

Budapest, november 22.

A fővárosi törvényhatósági választások jelentőségükkel áttörnek a helyi érdek korlátait. Hiába vallják az ellenkezőt Ehrlichek és Vázsonyiék, hiába hivatkoznak a mai községi választások eredményére, Budapest mégse a kerületi érdekszövetkezetek dominiuma, Budapest mégis Magyarország fővárosa. Budapest a magyar nemzeté s a rajta élősködő klikkek csak hatalombitorlók. A budapesti községi választások nemesak országos érdeklődésre méltók, de országos ellenőrzésre valók. Még folyik a szavazatok számszerű eredményének megállapítása, de már most is nyilvánvaló, hogy az öntudatos, önérzetes, tisztalelkű és tisztakezü polgárság elvesztette a csatát. Győztek a kerületi klikkek, győztek a munkapártiságnak, győztek a zsidóüzleti szellemnek, a zsidó hatalmi törekvéseknek s egyszersmind a közéleti panamának e fészkei és erősségei. Bukott az ellenzék, bukott a keresztény szellem s bukott a közéleti tisztesség.

Nem mondjuk, hogy ezek a rossz tulajdonságok azonos fogalmak lennének, éppen úgy azt se mondjuk, hogy kereszténység, ellenzékiesség és tisztesség azonos fogalmak. De a levertek táborában ezek valóban mind együtt vannak s a nempanamázó zsidóknak, s a tisztességes kormánypártiaknak a klikkek mai diadalának mámorában is érezniük kell azt, hogy a főváros közéletének nagy erkölcsi javai kerültek ma kockára.

Máskor is győztek a klikkek, máskor is bukott az igaz ügy, s máskor is elhangzott a leverte ellenzék sopánkodása. De ma ennél tovább kell mennünk. Rögtön a csatavesztés után össze kell szednünk a vert hadakat, s már holnap szervezkednünk kell az új küzdelemre.

A nagy vereség főoka, úgy a múltban, mint a jelenben, hogy nincs az egész fővárosra kiterjedő egységes szervezett községi ellenzék. Ennek megteremtése nemesak budapesti, hanem országos érdek.

Föl kell szabadítanunk Budapestet a klikkuralom járma alól, ki kell korbácsolnunk a fővárosi közélet hajlékából a panamistákat, vissza kell hódítanunk Budapestet önmagának, polgárai szabad akaratának s ezért szerveznünk kell az egységes községi ellenzékét.

Szerveznünk kell a kereszténység önvédelmi harcát a jogtalanul előretörő zsidóság ellenében. Jogtalanul, mert bár Budapest Varsó után ma Európának legtöbb zsidó lakossal bíró városa, a kétszázkétezerfőnyi zsidóság a kilencszázézerfőnyi Budapest népességének egy negyedrészt sem képezi, holott a mai választások eredménye szerint a törvényhatósági közgyűlésnek több mint a fele zsidó s eddig határozottan keresztény lelkületű s keresztény jellegű kerületek zsidó befolyás alá kerültek, zsidó képet nyertek. Ki hitte volna valaha, hogy a Királyi Pálok, Steiger Gyulák, Kléh Istvánok örökébe egykor Székely (Schleisinger) Ferenc lép s ő lesz 1912 november 22-ikén a Belváros diadalmas vezére. A mint ő rendőrökkel vezettette ki Polónyi

Gézát a Polónyi Géza által alapított Sas-körből, amelynek Polónyi diszelnöke, s a Kórháznak egyik tulajdonosa, akkép fogja a Székely Ferencek és Kramer Miksák politikája kiüzni Budapest-Belvárosából a keresztény iparosságot. Ám feleljenek érte azok az iparosvezérek, akik ma a Székely Ferencek és Kramer Miksák istrángját adták a Belváros polgárságára. És feleljenek érte mindazok, akik mandátumuk kedvéért közreműködtek a zsidóság térfoglalásában.

Az előkelő zsidóság lapja, a Pester Lloyd heneceve írja ma, hogy az óbudai keresztények megismerkedtek a zsidó Makabeusok ökleivel. Ébressze fel a polgárságot ez az óbudai zsidóökölcsapás, a mely nemesak a budai részek, hanem az egész főváros kereszténységének szól. Szervezni kell már most a legközelebbi községi választásokra a keresztény polgárság önvédelmi harcát. Nem antiszemita támadás ez, hanem az ellen-részről provokált igazi önvédelem.

De szervezkedni kell a községi választási harcra általában az ellenzéki polgárságnak: Üres, hamis jelszó, hogy a községi ügyek intézéséből ki kell kapcsolni a politikát. Hiába cselekszi ezt meg a kisebbség, amikor a többség a községi politika zsákjában nyilván kormánypárti macskát árul. Az uralmon levő kerületi klikkek valóságos fészkei, melegágyai a munkapárti politikának. Az ellenőrzésre hivatott kormányhatalom azért huny szemet a főváros vágyonában gazdálkodó klikkek üzelmére, mert ezek liferálják neki a közgyűlési

bizalmat és a választáskor a munkapárti képviselőket. (Szégyelheti magát a dícső ellenzéki multu Sas-kör, a Kaas Ivor Sas-köre, hogy segítséget nyújtott a munkapárt fővárosi megerősítéséhez.) Az első kerület Szabadpolgári pártja diadalmasan visszaverte a munkapárti szervezkedést, de a Ferencvárosban testvérharc és árulás lehetővé tette, hogy munkapárti uralom rakjon ott fészket.

Es szervezkedni kell már most a legközelebbi községi választási harcra a főváros minden tisztességes polgárának. Nem mondjuk, hogy az ellentábor tisztességtelen, nem mondjuk, hogy a mai diadalmas többség mind panamista. De bírói ítéletre hivatkozva mondhatjuk a községi kormánypártnak, mondhatjuk a budapesti politikai kormánypártnak, s mondhatjuk a városházát megszállva tartó zsidóságnak, hogy igenis ott vannak közöttük a fővárosi közélet panamistái. Az ő köpenyegükbe bujnak, az ő vállakon törnek a magasba. Ott van közöttük az összeférhellen városatyák nagy serege s ha a felébredő polgárság poroló pálcái az ezeket takaró köpönyeget fogja sújtani, ők az okai annak, ha a poroló, tisztogató pálcák őket is éri. Az összeférhellenesség legelemibb követelményeit a törvény hézagosságába kapaszkodva, sehoh nem tiporták amnyira sárba, mint a főváros közéletében. E kisebb-nagyobb kaliberű panamistákkal s azok segítőivel szemben szervezkedésre kell felhívni párt és felekezeti különbség nélkül a tisztességes, becsületes polgárságot.

Okuljunk a mai vereségen s szervezzük meg mielőbb az egységes községi ellenzék, szervezzük az önvédelmi harcot, szervezzük a polgárságot a klikkuralom alól felmentő szabadságharcot.

Budapest, november 22.

A Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ elnöki tanácsa ma délután ülést tartott Lánosz Leó elnöklésével, aki megnyitó beszédében rámutatott azokra

a fontosabb mozzanatokra, amelyek a legutóbbi ülés óta a bosnyák ügyek körül felmerültek. A központ hivatásához képest igyekezett befolyását érvényesíteni, hogy a kormány és a közvélemény megfelelően tájékozódhassanak a vasutépítési és tarifális ügyekben rejlő közgazdasági érdekek felől.

A politikai helyzet.

Budapest, november 22.

A munkapárt köreiben nagyon felszisszentek Apponyi tegnapi beszédétől. A kormánylapok zértigen brutálisan nekitámadnak Apponyinak s makkabeusi dühvel védve Tiszát, megizenik Apponyinak, hogy majd elbánnak vele, amiért ily «gorombán», ily «alantasan» támadja Tiszát. Itt ezen zsidó sajtónak ismét egy igen merész rágalomával állunk szemben. Apponyi elejétől végig megmaradt beszédében azon a magas erkölcsi, kifejezéseiben is kifogástalan nivón, amelyre saját lelkiülete, műveltsége, tisztességtudása, multja állította, egyetlen egy sértő szóval sem illette Tiszát, csak erős érvekkel lejjebb szállította Tisza aradi beszédét, értékét. S a munkapárti megvásárolt tollak egyszerre csak a tisztesség nevében védik Tiszát — Apponyi ellen, ők, a megvásárolt tintakulik kioktatják — Apponyit, hogyan kell «tisztességesen beszélni». Hát mikor Tisza István *lecsirkefogózta* az egész ellenzék, mikor Lukács László Nagyenyeden *szinészeknek* nevezte az összes ellenzékieket, hát mikor a munkapárti képviselők és lapok hónapok óta mai napig olyan hangon becsmérlik Andrássyt, Zichyt, Károlyit, Batthyányt, Kossuthot, az ellenzék többi vezéreit, amely hangért még a Bacchuspince sötét alakjai is pirulnának — ha nem volnának jobb nevelésűek a legjobban nevelt munkapártinál?!

Különben az Apponyi ellen irányuló munkapárti düh is újabb jele annak a zürzavarnak, annak a lelki és erkölcsi felborulásnak, amely a munkapárton uralkodik s amelynek forrása az a kínos kérdés, hogy vajjon meddig tarthat még a munkapárti gazdálkodás a képviselőházban —

ellenzék nélkül? Az ellenzék Lukács és Tisza alatt nem hajlandó visszatérni a parlamentbe, — a kormány és Tisza viszont napról-napra súlyosabban érzik június 4-ikének és szeptember 14-ikének végzetes következményeit. Lukácsnak és Tiszának meg van kötve a keze: el kellett ejteniök a mandátumfosztó javaslatot, nem merik tárgyalatni a parlamenti őrségről szóló javaslatot, fáznak a választóreformtól — csak egyre készülnek, mert ezt Bécs rájuk parancsolta: a jövő évi költségvetésnek akár milyen eszközökkel való mielőbbi «megszavatására», amire azért van szükség, hogy a delegációk által ma elintézett jövő évi közös költségvetést bele lehessen illeszteni az állami budgetbe s ennek elintézése után be is lehessen hajtani az országon.

Egyéb «törvényalkotásra» nem mernek vállalkozni, kivéve a *nyugdíjtörvényt*, de itt sem a kormány szociális érzéke a rugó, hanem a pártpolitika: a munkapárton a kormány ultima rációjaként tavaszi választásokra számítanak, a nyugdíjtörvény mielőbbi megalkotása erre való tekintettel tehát közönséges kortesfogás; a vezető eszme Lukács László egyik főjellemvonása: az emberek rossziaságára, ez esetben a tisztviselők megvásárolhatására való spekulálás. Vajjon hány ezer tisztviselő pirulhat ezért, hogy az ország első tisztviselője megvásárolhatóknak tartja őket!

A szövetkezett ellenzék.

A szövetkezett ellenzéki pártok tagjai hét-főn délelőtt kilenc órakor a néppárt helyiségében jönnek össze. Az intéző-bizottság ez uton is kéri a pártok tagjait, hogy a jelzett időben és helyen teljes számmal jelenjenek meg.

Vissza Bécsbe!

Gróf Stürgkh Károly osztrák miniszterelnök ma délután öt órakor az elnöki osztály vezetőjével, Erhart miniszteri tanácsossal visszautazott Bécsbe. — Lovag Bilinski Leó közös pénzügyminiszter és Thallóczy Lajos osztályfőnök ma délután Budapestről visszatértek Bécsbe. Lovag Aussenberg hadügyminiszter holnap délelőtt utazik el Bécsbe. — Avarna herceg, Olaszország bécsi nagykövete, két napi ittidőzés után ma délután visszautazott állomáshelyére.